

ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління
Класичного приватного університету»

Кафедра адміністративного, кримінального права та процесу

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Адміністративне право

(назва навчальної дисципліни)

напрямок підготовки _____ 6.030401 «Правознавство» _____

(шифр і назва напрямку підготовки)

форма навчання _____ денна _____

Гр. ДП-114

(Шифр за ОПП __ ПП_4__)

Програма з навчальної дисципліни «Адміністративне право» для студентів денної форми навчання за спеціальністю 6.030401 – «Правознавство», 2016.

Розробник: доцент кафедри адміністративного, кримінального права та процесу к.ю.н. Дубенко О. І.

Схвалено Науково-методичною комісією ПВНЗ «Кіровоградський інститут державного та муніципального управління Класичного приватного університету». Протокол від _____ 20__ року № ____

_____ 2016 року Голова _____ Г. Ю. Шаркова

ВСТУП

II курс семестр 4

Курс підготовки бакалаврів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 4 Змістовних модулів – 2 Загальна кількість годин – 126 Тижневих годин: аудиторних – 2 СРС – 7	Галузь знань – 0304 "Право" Напрямок підготовки: 6.030401 "Правознавство" Освітньо-кваліфікаційний рівень: – бакалавр	Нормативна Рік підготовки II рік Лекції : 16 год. Практичні заняття: 32 год. Самостійна робота: 78 год. Вид контролю: - підсумковий: залік,

III курс семестр 5

Курс підготовки бакалаврів	Напрямок, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 3 Змістовних модулів – 2 Загальна кількість годин – 108 Тижневих годин: аудиторних – 2 СРС – 7	Галузь знань – 0304 "Право" Напрямок підготовки: 6.030401 "Правознавство" Освітньо-кваліфікаційний рівень: – бакалавр	Нормативна Рік підготовки III рік Лекції : 16 год. Практичні заняття: 24 год. Самостійна робота: 68 год. Вид контролю: - підсумковий: іспит

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістовних модулів:

1. Загальна частина адміністративного права.
2. Особлива частина адміністративного права
3. Адміністративна відповідальність

1. Мета і завдання дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Адміністративне право України» – формування у студентів на основі знань законодавчих актів, теорії адміністративного права та процесу вмінь та навичок їх застосування, аналізу діяльності суб'єктів адміністративно-правових відносин, органів державної виконавчої влади.

Завдання навчальної дисципліни:

- розкрити зміст основних положень теорії адміністративного права та процесу;
- виявити закономірності в сфері управління та здійснення державної виконавчої влади;
- проаналізувати законодавчі акти, що пов'язані з таким регулюванням у сфері управління та захисту прав і свобод громадян при здійсненні державної виконавчої влади.

Після закінчення вивчення даного курсу студенти повинні **знати:**

- ✓ основні теоретико – правові положення адміністративної діяльності;
- ✓ систему і структуру чинного законодавства України, що регламентує діяльність органів виконавчої влади;
- ✓ характеристику форм та методів діяльності органів виконавчої влади;
- ✓ особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення;
- ✓ особливості провадження зі звернень громадян;
- ✓ систему суб'єктів, що здійснюють адміністративну діяльність;
- ✓ правове регулювання діяльності органів виконавчої влади;
- ✓ основні завдання та функції органів виконавчої влади;
- ✓ основні принципи діяльності органів виконавчої влади.
- ✓ сутність адміністративної відповідальності як виду юридичної відповідальності;
- ✓ підстави настання відповідальності за вчиненні адміністративні правопорушення;
- ✓ склад адміністративного правопорушення;
- ✓ засоби охорони та захисту прав, свобод та законних інтересів людини і громадянина у сфері здійснення адміністративно–юрисдикційної діяльності державних органів, органів місцевого самоврядування.

Після закінчення вивчення даного курсу студенти і слухачі повинні **уміти:**

- ✓ тлумачити чинне законодавство України під час розв'язання правових ситуацій;
- ✓ застосовувати норми законодавства України у правоохоронній діяльності;
- ✓ складати окремі службові документи;

- ✓ правильно визначати склад адміністративного правопорушення і дати кваліфікацію по ньому;
- ✓ встановлювати підвідомчість тієї чи іншої категорії справ про адміністративне правопорушення;

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 234 години, 6,5 кредити ЄКТС

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

МОДУЛЬ І.

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Тема 1. Історико–правовий огляд розвитку адміністративного права.

Управління як об'єктивна потреба суспільства і держави. Зміст поліцейського права. Перехід до адміністративного права.

Камеральні науки і наука поліцейського права. Становлення науки адміністративного права. Виникнення та становлення адміністративного права на території України в X – XVI ст. „Руська правда”. Магдебурзьке право.

Адміністративне право Козацької держави та Гетьманщини. Адміністративно–територіальна організація. Органи влади та управління. Податки та фінанси. Зовнішня політика.

Застосування на території України адміністративного права Російської імперії. Формування адміністративного права української держави в 1917–1920 рр. Загальна характеристика адміністративного права Радянської України.

Формування адміністративно–правової науки у незалежній Україні.

Тема 2. Адміністративне право. Державне управління.

Виконавча влада як гілка державної влади та її управлінська спрямованість. Управління: загальне поняття і соціальна природа. Поняття державного управління у широкому і вузькому розумінні. Співвідношення державного управління та виконавчої влади. Державне регулювання і державне управління: співвідношення понять.

Необхідність уточнення традиційного погляду на предмет адміністративного права. Предмет адміністративного права: сучасне визначення. Метод адміністративного права. Сучасна трансформація методу адміністративного права. Принципи адміністративного права.

Українська наука адміністративного права на сучасному етапі. Науки про управління та організаційна наука. Порівняльно–правовий метод у науці адміністративного права. Навчальний курс адміністративного права.

Тема 3. Норми, система і джерела адміністративного права.

Поняття і структура норм адміністративного права. Зростання ролі адміністративно–правових норм у регулюванні управлінських відносин. Дія адміністративно–правових норм. Види адміністративно–правових норм.

Система адміністративного права: поняття і зміст. Підгалузі та інститути в системі адміністративного права. Адміністративне право – галузь публічного права. Зв'язки адміністративного права з іншими галузями українського права.

Поняття джерел адміністративного права. Види джерел адміністративного права. Адміністративне право і форми систематизації адміністративного законодавства. Адміністративний кодекс УРСР 1927 р.: з досвіду створення і реалізації.

Тема 4. Загальна характеристика суб'єктів адміністративного права. Фізичні особи: адміністративно–правовий статус.

Поняття і види суб'єктів адміністративного права. Поняття адміністративної правосуб'єктності та адміністративно–правового статусу.

Адміністративно–правовий статус громадян України. Адміністративна правоздатність і дієздатність громадян. Права та обов'язки громадян у сфері державного управління. Форми участі громадян в державному управлінні. Адміністративно–правові гарантії суб'єктивних прав громадян.

Іноземні громадяни і особи без громадянства як суб'єкти адміністративного права, особливості їх адміністративно–правового статусу.

Об'єднання громадян як суб'єкти адміністративного права. Поняття та види об'єднань громадян. Адміністративно–правовий статус об'єднань громадян. Забезпечення законності в діяльності об'єднань громадян.

Тема 5. Органи виконавчої влади: поняття, система, адміністративно–правовий статус.

Поняття і види органи виконавчої влади. Система органів виконавчої влади та основні засади її структурної побудови.

Президент України і система органів виконавчої влади. Центральні органи виконавчої влади. Місцеві органи виконавчої влади. Місцеві органи виконавчої влади. Органи виконавчої влади у світлі адміністративної реформи в Україні.

Адміністративно–правовий статус інших (крім органів виконавчої влади) державних органів. Адміністративно–правовий статус органів місцевого самоврядування. Адміністративно–правовий статус службовців державних органів і органів місцевого самоврядування. Об'єднання громадян та їх адміністративно–правовий статус. Основні риси адміністративно–правового статусу підприємств, установ, організацій.

Тема 6. Державна служба в Україні та її адміністративно–правове регулювання.

Служба у суспільстві та державна служба. Поняття й основні принципи державної служби. Поняття посади і посадової особи, класифікація посад. Представники адміністративної влади. Фахівці. Допоміжно–обслуговуючий апарат. Управління державною службою. Служба в органах місцевого самоврядування: загальна характеристика.

Обов'язки і права державних службовців. Спеціальні права та обов'язки.

Проходження державної служби: загальне поняття. Стадії проходження державної служби. Соціальне забезпечення державних службовців.

Дисциплінарна відповідальність державних службовців. Особливості дисциплінарної відповідальності окремих видів державних службовців.

Тема 7. Форми та методи державного управління.

Поняття форм державного управління. Види форм управління.

Правові акти державного управління, їх поняття, ознаки та юридичне значення. Відмінність актів державного управління від інших документів та рішень. Види актів державного управління. Вимоги, що ставляться до актів управління, наслідки їх невиконання. Порядок прийняття, дії, зміни, зупинення та скасування актів державного управління.

Поняття методів державного управління, їх класифікація. Переконавання та примус у державному управлінні. Методи прямого і непрямого управління. Адміністративні і економічні методи. Регулювання, загальне керівництво і безпосереднє управління.

Тема 8. Місцеве самоврядування в Україні.

Поняття місцевого самоврядування в Україні. Ознаки місцевого самоврядування. Правова основа діяльності органів місцевого самоврядування в Україні. Принципи місцевого самоврядування.

Поняття системи місцевого самоврядування в Україні. Структура місцевого самоврядування в Україні. Територіальна громада. Виконавчі органи рад. Органи самоорганізації населення. Районні та обласні ради.

Повноваження органів місцевого самоврядування. Власні повноваження. Делеговані повноваження. Сільська, селищна та міська рада. Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Повноваження в галузі бюджету, фінансів і цін. Повноваження щодо управління комунальною власністю. Повноваження в галузі житлово-комунального господарства, побутового, торговельного обслуговування, громадського харчування, транспорту і зв'язку. Повноваження у галузі будівництва. Повноваження у сфері освіти, охорони здоров'я, культури, фізкультури і спорту. Повноваження у сфері регулювання земельних відносин та охорони навколишнього природного середовища. Повноваження у сфері соціального захисту населення. Повноваження в галузі зовнішньоекономічної діяльності. Повноваження в галузі оборонної роботи. Повноваження щодо вирішення питань адміністративно-територіального устрою. Повноваження щодо забезпечення законності, правопорядку, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян. Повноваження щодо відзначення державними нагородами України. Повноваження сільського, селищного, міського голови.

Гарантії місцевого самоврядування.

Тема 9. Громадські об'єднання та громадяни як суб'єкти адміністративного права

Поняття і види громадських об'єднань. Політичні партії і громадські організації. Професійні спілки. Релігійні організації. Принципи їх створення і

діяльності. Обмеження на створення і діяльність громадських об'єднань. Поняття легалізації громадських об'єднань і її шляхи. Припинення діяльності об'єднань громадян. Права об'єднань громадян. Державний нагляд та контроль за діяльністю громадських об'єднань. Відповідальність громадських об'єднань. Види та характеристика стягнень, що накладаються на громадських об'єднань.

Поняття та особливості адміністративно-правового статусу громадян. Адміністративна правоздатність громадян. Адміністративна дієздатність громадян та її види. Обставини, що характеризують дієздатність громадян. Повна, обмежена і часткова адміністративна дієздатність громадян. Підстави виникнення взаємовідносин громадян і органів держави. Права громадян у сфері публічного управління. Адміністративно-правові гарантії прав громадян. Адміністративно-правові обов'язки громадян. Характеристика юридичних фактів, у зв'язку з якими виникають адміністративно-правові обов'язки громадян. Адміністративно-правовий статус іноземців, біженців, осіб без громадянства. Концепція реформи адміністративного права щодо оновлення змісту правового статусу громадян.

Тема 10. Адміністративна реформа в Україні.

Зміст і мета адміністративної реформи. Завдання адміністративної реформи. Напрямки адміністративної реформи. Етапи адміністративної реформи. Сучасний стан нормативно-правового регулювання діяльності системи органів виконавчої влади. Проблеми реформування діяльності Кабінету Міністрів України. Стратегічна мета і концептуальна основа реформування уряду. Проведення організаційних змін в Кабінеті Міністрів та його апараті. Реформа центральних органів виконавчої влади. Реформування державної служби. Класифікація державних органів і державних посад. Оптимізація структури управління державною службою. Реформування територіального устрою та системи місцевого самоврядування. Механізм організаційного та правового забезпечення адміністративної реформи. Основні положення концепції реформи адміністративного права. Оновлення суспільного призначення адміністративного права на засадах Конституції України. Збагачення змісту предмету адміністративного права. Розвиток методу адміністративного права. Форми і тенденції систематизації адміністративного законодавства. Правове забезпечення загальних процедур управлінської діяльності (адміністративних процедур). Правове забезпечення надання органами виконавчої влади управлінських послуг громадянам. Розвиток законодавства про державний контроль у сфері виконавчої влади. Запровадження в Україні адміністративної юстиції як форми судового контролю за виконавчою владою. Правове забезпечення адміністративного оскарження (позасудового захисту прав і свобод громадян). Реформування інституту адміністративної відповідальності. Розвиток законодавства про державне регулювання і управління в окремих сферах суспільного життя.

Тема 11. Забезпечення законності і дисципліни в публічному адмініструванні.

Адміністративно-правові режими. Поняття режиму законності і дисципліни в публічному адмініструванні. Конституційні основи забезпечення законності і

дисципліни в публічному адмініструванні. Принципи забезпечення законності в публічному адмініструванні. Гарантії забезпечення законності в публічному адмініструванні. Способи забезпечення законності у публічному адмініструванні. Контроль і нагляд як засіб забезпечення законності в публічному адмініструванні. Види контролю. Парламентський контроль. Президентський контроль. Урядовий контроль. Судовий контроль. Контроль з боку центральних органів виконавчої влади. Контроль з боку місцевих органів виконавчої влади. Контрольно-наглядові повноваження державних інспекцій. Контроль з боку органів місцевого самоврядування. Громадський контроль. Нагляд прокуратури як спосіб забезпечення законності у публічному адмініструванні. Адміністративний нагляд міліції як спосіб забезпечення законності у публічному адмініструванні. Загальний нагляд міліції. Спеціальний нагляд міліції. Звернення громадян як спосіб забезпечення законності у публічному адмініструванні. Види звернень. Пропозиції (зауваження), заяви (клопотання), скарги. Вимоги до звернень. Розгляд пропозицій, заяв, скарг. Заходи щодо забезпечення конституційних прав громадян на звернення. Адміністративна юстиція.

МОДУЛЬ II

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА

Тема 12. Адміністративно–правові основи державного управління економікою, сферою фінансів, банківською сферою та митної політики.

Загальна характеристика адміністративно–правового регулювання у сфері економіки. Організація державного управління у сфері економіки. Основні адміністративно–правові засоби державного впливу у сфері економіки. Державний контроль у сфері економіки.

Загальна характеристика адміністративно–правового регулювання у сфері фінансів. Організація державного управління у сфері фінансів. Державна податкова служба України. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Контроль з боку державної контрольно–ревізійної служби в Україні.

Загальна характеристика банківської системи як об'єкта державного управління. Національний банк України як суб'єкт державного управління. Основні напрями державного впливу Національного банку України на банківську систему. Система банківського нагляду.

Загальна характеристика митної політики України. Система митних органів. Особливості державної служби в митних органах. Види митних режимів.

Тема 13. Адміністративно–правове регулювання і державне управління у сферах праці, соціальній сфері та охороні здоров'я.

Соціальна політика держави і соціальна сфера. Місцеве управління – основа реалізації соціальної політики. Соціальна інфраструктура. Система управління соціальною сферою. Форми і методи управління в соціальній сфері. Управління соціальною сферою в умовах проведення адміністративної реформи: організаційно–правові аспекти.

Організаційно–правові основи управління у сфері охорони здоров'я населення. Правове становище закладів охорони здоров'я. Управління та контроль якості медичних послуг.

Управління у сфері соціального захисту. Організаційно–правові основи управління у сфері соціального захисту населення. Система та повноваження органів управління у сфері соціального захисту населення. Державна служба зайнятості та контроль за дотриманням законодавства про зайнятість населення.

Тема 14. Адміністративно–правове регулювання та державне управління у сферах освіти та науки.

Загальна характеристика державної політики у сфері освіти. Організація державного управління у сфері освіти. Основні адміністративно–правові засоби державного впливу у сфері освіти.

Загальна характеристика державної політики у сфері науки. Організація державного управління у сфері науки. Система та повноваження органів управління у сфері науки. Роль Вищої атестаційної комісії України у сфері науки.

Державний контроль за діяльністю навчальних закладів.

Тема 15. Адміністративно–правове регулювання і державне управління у адміністративно–політичній сфері.

Правові основи та організація управління обороною. Порядок комплектування Збройних Сил України. Військова служба. Значення і організація військового обліку. Адміністративна відповідальність за порушення правил військового обліку.

Зміст управління державною безпекою. Функції, система та повноваження органів Служби безпеки України.

Організація охорони державного кордону України. Функції та повноваження Прикордонних військ України. Прикордонний режим. Порядок в'їзду в Україну і виїзду з України. Адміністративна відповідальність за порушення правил прикордонного режиму.

Організація управління в сфері охорони державної таємниці.

Зміст управління закордонними справами. Система та правовий стан органів управління закордонними справами. Установи МЗС України за кордоном, їх види і правовий статус. Забезпечення діяльності представництв іноземних держав в Україні.

Зміст управління юстицією. Система та правовий стан органів управління юстицією. Установи юстиції.

Організація реєстрації актів громадянського стану. Управління нотаріальною службою. Взаємодія органів юстиції з органами судової влади та адвокатурою.

Поняття та зміст управління охороною громадського порядку. Система органів внутрішніх справ, їх завдання та компетенція. Служба в органах внутрішніх справ.

Поняття, завдання та система міліції. Види поліції. Основні обов'язки та права поліції. Державний нагляд за безпекою дорожнього руху. Дозвільна система.

Паспортна система. Адміністративна відповідальність за порушення громадського порядку, правил дорожнього руху, дозвільної системи, паспортних правил.

Система і повноваження органів державного пожежного нагляду. Адміністративна відповідальність за порушення правил пожежної безпеки.

Внутрішні війська МВС України, їх функції та повноваження.

Система та правовий стан установ виконання покарань.

МОДУЛЬ III

АДМІНІСТРАТИВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Тема 16. Поняття, підстави та зміст адміністративної відповідальності.

Загальна характеристика юридичної відповідальності як складової державного примусу. Види юридичної відповідальності. Поняття, ознаки та характеристика адміністративної відповідальності.

Підстави настання адміністративної відповідальності. Обставини які виключають адміністративну відповідальність, звільняють від її настання, пом'якшують або ж обтяжують її настання.

Суб'єкти, що притягуються до адміністративної відповідальності та їх характеристика. Адміністративні стягнення як міри адміністративної відповідальності, їх види та характеристика.

Тема 17. Адміністративне стягнення та загальні правила їх накладення.

Поняття адміністративного стягнення. Види адміністративних стягнень, мета адміністративних стягнень, загальні правила їх накладання.

Строки накладання і погашення адміністративних стягнень.

Відшкодування шкоди, заподіяної адміністративним правопорушенням.

Тема 18. Органи, уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення.

Система і види органів /посадових осіб/, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення: адміністративні комісії при виконавчих комітетах сільських та міських рад, районні (міські суди), органи внутрішніх справ та органи державних інспекцій.

Порядок утворення колегіальних органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення та їх правомочність.

Тема 19. Особливості провадження в справах про адміністративні правопорушення

Завдання, принципи і правове регулювання провадження в справах про адміністративні правопорушення. Докази в справі про адміністративне правопорушення, їх поняття, джерела та оцінка. Види і правовий стан осіб, які беруть участь у провадженні.

Поняття та види стадій провадження в справах про адміністративні правопорушення. Порушення справи і попереднє з'ясування її обставин. Зміст

протоколу про адміністративне правопорушення і порядок його складення. Розгляд справи і винесення постанови. Оскарження (опротестування) постанови і перегляд справи. Виконання постанов про накладення адміністративних стягнень.

3. Рекомендована література

Базова:

1. Алехин А. П., Козлов Ю. Н., Кармолицкий А. А. Административное право РФ. Учеб. — М., 1998.
2. Атаманчук Г. В. Теория государственного управления: Курс лекций. — М., 1997.
3. Аверьянов Б. В. Функции и организационная структура органа государственного управления. — К., 1984.
4. Аверьянов В. Б. Аппарат государственного управления: содержание деятельности и организационные структуры. — К., Наукова думка, 1990.
5. Авер'янов В. Адміністративне право України: доктринальні аспекти реформування // Право України. — 1998. — № 7.
6. Авер'янов В. Актуальні завдання реформування адміністративного права // Право України. — 1998. — № 8.
7. Авер'янов В. Реформування українського адміністративного права: черговий етап // Право України. — 2000. — № 7.
8. Адміністративна відповідальність в Україні: Навч. посіб. / За ред. А. Т. Комзюка. — Х., 1998.
9. Адміністративне право України. Підручник. / За ред. проф. Ю. П. Битяка. — Харків, 2000.
10. Алексеев С. С. Теория права. — М., 1995.
11. Аморджуев О. Проблема антимонопольного законодательства // Хозяйство и право. — 1990. — № 11.
12. Аникин Е. Б. К разработке антимонопольного законодательства // Сов. государство и право. — 1990. — № 10.
13. Антимонопольний комітет звинуватили у монополізмові на повноваження // Діло. — 1995. — № 8.
14. Бандурка О. М. Управління в органах внутрішніх справ України. Підручник. — Х., 1998.
15. Бандурка О. М. Адміністративна діяльність. Частина особлива. — Харків, 2000.
16. Бахрах Д. Н. Состав административного проступка: Учеб. пособие. — Свердловск, 1987.
17. Бахрах Д. Н. Административное право. Общая часть. — М., 1993.
18. Бахрах Д. Н., Кивалов С. В. Таможенное право России. — Екатеринбург, 1995.
19. Бантышаев А. Ф., Василина М. М. Ответственность за контрабанду // Таможенное дело в вопросах и ответах. — Ужгород, 1994.
20. Вельский К. С. К вопросу о предмете административного права. // Государство и право. — 1997. — № 11. — Ст. 14.
21. Вельский К. С. О системе административного права. // Государство и право. — 1998. — № 3.
22. Вельский К. С. О предмете и системе административного права // Государство и право. — 1998. — № 10.
23. Биля Л. Р. Административная ответственность за нарушение антимонопольного законодательства. Дис. ... канд. юрид. наук. — Одесса, 1995.
24. Биля Л. Р. Правовой статус доминирующей фирмы // Юридический вестник. — 1995. — № 1.

25. Біла Л. Р. Административно–правовой статус АКУ и его территориальных отделений. / Сб. науч. трудов «Государственное строительство и правовые проблемы управления». — Одесса, 1995. — № 2.
26. Біла Л. Р. Деякі правові аспекти розвитку антимонопольного законодавства в Україні. / 36. тез. і допов. — Одеса, 1993.
27. Біла Л. Р. Проблеми удосконалення антимонопольного законодавства України. / Тез. наук.–практ. конференції «Правова держава України: проблеми, перспективи розвитку». — Харків, 1995.
28. Біла Л. Р., Картузова І. О. Організація державної служби в Україні: Навч.–метод, посіб. Одеса: Юрид. літ., 2000.
29. Бекерська Д. А., Воронова Л. К. Фінансове право. — К., 1998.
30. Бекерская Д. А. Финансовое право. Учеб.–метод. реком. — Одесса, 1999.
31. Бекерская Д. А. Налоговое право и налоговое законодательство Украины. Учеб. пособ. — Одесса, 2000.
32. Белкин А. А. Дело об антимонопольном комитете // Правоведение. — 1993. — № 1.
33. Белкин А. А. Первое дело Конституционного суда России // Правоведение. — 1992. — № 5.
34. Володько Н. В. Ответственность за контрабанду по советскому праву. — К., 1978.
35. Воловик В. Проведення службового розслідування стосовно державного службовця // Право України. — 1995. — № 11.
36. Васильев А. С., Додин Е. В., Туманов В. Предприниматель: его права, обязанности, ответственность. — Одесса, 1995.
37. Галаган И. А. Административная ответственность (материальное право). — Воронеж, 1988.
38. Голосниченко И. П., Ерохин А. А. Досмотр как мера борьбы с административными правонарушениями / Сб.: Производство по делам об административных правонарушениях. — К., 1983.
39. Голосниченко І. Значення адміністративного права в умовах демократичних перетворень суспільства // Право України. — 1998. — № 11.
40. Гончарук С. Использование специальных познаний в учебном и административном процессах. Производство по делам об административных правонарушениях в органах внутренних дел / Сб. науч. трудов. — К.: МВД СССР. — 1983.
41. Государственная служба в Украине и контроль за ее прохождением (Сборник нормативных актов). — Х., 1999.
42. Державне управління в Україні: Навч. посіб. / За заг. ред. проф. В. Б. Авер'янова. — К., 1999.
43. Демин А. В. Нормативный договор как источник административного права // Государство и право. — 1998. — № 2.
44. Державний контроль у сфері виконавчої влади: Наукова доповідь / За заг. ред. проф. В. Б. Авер'янова. — К., 2000.
45. Диков Г. В. Проблемы создания системы административной юстиции в России (В свете зарубежного опыта) // Государство и право. — 2001. — № 5. — С. 31.
46. Додин Е. В. Административная ответственность в свете Конституции Украины // Юридический вестник. — 1997. — № 3.
47. Додин Е. В. Административная деликтология в системе юридических наук // Сов. государство и право. — 1991. — № 2.
48. Додин Е. В. Административная деликтология. Учебное пособие. — Одесса, 1997.
49. Додин Е. В. Доказательства в административном процессе. — М., 1973.
50. Додин Е. В. Доказывание и доказательства в правоприменительной деятельности органов советского государственного управления. — К., 1976.
51. Додин Е. В. Исполнение постановлений о наложении административных взысканий. Учебное пособие. — Одесса: Юрид. лит., 1999.

52. Додин Е. Всеобщая декларация прав человека и реформа административного права в Украине // Юридический вестник. — 1998. — № 4.
53. Дробуш І. Розмежування функцій органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади // Право України. — 2001. — № 10.
54. Дяченко О. Визначення суб'єкта адміністративного правопорушення та його загальних ознак окремої проблеми // Право України. — 2001. — № 8. — С. 83.
55. Зброя: придбання, зберігання, використання: Збірка нормативних актів. — К., 1998.
56. Ківалов С. В. Державний контроль в Україні: Тези наук.-практ. конф. —Одеса, 1992.
57. Ківалов С. В. Организационно-правовые основы таможенного дела в Украине. — Одесса, 1994.
58. Ківалов С. В. Административно-правовое регулирование таможенных режимов: Тези міжн. наук.-практ. конф. — К., 1995.
59. Ківалов С. В. Средства осуществления таможенной политики Украины. — Одесса, 1995.
60. Ківалов С. В. К истории становления конституционализма в Украине // Юридический вестник. — 1995. — №° 1.
61. Ківалов С. В. Таможенное право в системе административного права. —Одесса: Юридический вестник, 1995. — №° 1.
62. Ківалов С. В. Понятие и виды таможенного режима. — Днепропетровск, ДГУ, 1995.
63. Ківалов С. В. Таможенное право (административная ответственность за нарушение таможенных правил). — Одесса, 1996.
64. Ківалов С. В. Прохождение службы должностными лицами таможенных органов. — Одесса: Вестник Одесского университета (гуманитарные науки). — Вып. 2. — 1996.
65. Ківалов С. В. Система нарушений таможенных правил // Сборник научных трудов юридического института ОГУ. — Одесса: ОДУ, 1996.
66. Ківалов С. В. Обжалование постановлений таможенного органа о наложении административного взыскания. — Одесса: Юридический вестник, 1996. — № 2.
67. Ківалов С. В. Служба в таможенных органах как вид государственной службы Украины. — Одесса: Юридический вестник, 1996. — № 4.
68. Ківалов С. В. Митне розслідування // Право України. — 1996. —№8.
69. Ківалов С. В. Дисциплинарная и материальная ответственность должностных лиц таможенных органов. 36. наук, праць. — Одесса, 1996.
70. Ківалов С. В. Понятие и основные черты таможенного дела в Украине / 36. наук, праць «Актуальні проблеми держави і права». — Одеса, 1997.
71. Ківалов С. В. Вища юридична освіта на півдні України: вчора, сьогодні, завтра / 36. наук, праць ОДЮА. — Одеса, 1998.
72. Ківалов С. В. Таможенное право Украины. Учеб. пособ. — Одесса, 1997.
73. Ківалов С. В. Парламентський контроль в умовах державно-правової реформи в Україні // Юридический вестник. — 1999. —№4.
74. Кисин В. Р., Коренев А. П., Селиванов В. В. Производство по делам об административных правонарушениях, рассматриваемых органами внутренних дел (милицией): Учеб. пособ. (образцы документов) / Под ред. А. П. Коренева. — М., 1989.
75. Кізіма Н. Особливості застосування конфіскації як одного з видів адміністративних стягнень // Право України. — 2001. — № 4. — С. 80.
76. Коваль Л. Административное право Украины. — К., 1996.
77. Козлов Ю. Н. Административные правоотношения. — М., 1976.
78. Козырева Т. И. Административное принуждение и его виды. —М.,1975.
79. Комментарий к Закону Украины «О борьбе с коррупцией». Мельник Н. И., Омельченко Г. Е., Хавронюк Н. И. — К., 1996.
80. Коренев А. П. Административное право России. — М., 1996. —Ч. 1.
81. Коренев А. П. Нормы административного права и их применение. —М., 1978.
82. Коліушко І. Адміністративна реформа в Україні // Право України. — 1998. — № 2.

83. Коліушко І., Тимошук В. Управлінські послуги — новий інститут адміністративного права // Право України. — 2001. — № 5. — С. 30.
84. Коліушко І., Голосніченко І. До проблеми відмежування адміністративних проступків від проступків, що підпадають під юрисдикцію суду // Право України. — 2001. — № 3. — С. 39.
85. Кононенко О. Адміністративна відповідальність за Законом України «Про виконавче провадження» // Право України. — 2001. — № 5. — С. 103.
86. Коломоєць Т. Щодо ефективності адміністративних штрафів // Право України. — 2001. — № 2. — С. 84.
87. Кононов А. Л. Об общих принципах права во французской и бельгийской судебной практике по административным делам // Государство и право. — 2001. — № 3. — С. 82.
88. Кононов П. И. Административный процесс: подходы к определению понятия и структуры // Государство и право. — 2001. — № 6. — С. 16.
89. Кубко Є. Нові наукові погляди в адміністративному процесі // Право України. — 2001. — № 4. — С. 127.
90. Кураш Я., Христич І. Міжнародний семінар з питання відповідальності посадових осіб за корупційну діяльність // Право України. — 2001. — № 10.
91. Курарин А. В. Иностранные граждане и лица без гражданства как субъекты административного права России // Государство и право. — 2001. — № 6. — С. 25.
92. Лукьянов В. Административные правонарушения и уголовные преступления: в чем различие? // Государство и право. — 1996. — № 4.
93. Лапка О. Соціальний захист деяких категорій державних службовців: визначення його поняття // Право України. — 2001. — № 3. — С. 47.
94. Манохин В. Н. Правовое государство и проблема управления по усмотрению // Советское государство и право. — 1990. — № 1.
95. Манохин В. М. Советская государственная служба. — М., 1996.
96. Манохин В. М., Адушкин Ю. С., Багишаев З. А. Российское административное право. — М., 1996.
97. Марков Л. Н. Очерки по истории таможенной службы. — Иркутск, 1973.
98. Масленников М. Я. Применение административных взысканий. — Калининград, 1986.
99. Масленников М. Я. Административно-юрисдикционный процесс: Сущность и актуальные вопросы правоприменения по делам об административных правонарушениях. — Воронеж, 1990.
100. Макаренко В. Адміністративна відповідальність за порушення законодавства про державну таємницю // Право України. — 2001. — № 2. — С. 114.
101. Миронюк Р. Виконавче провадження у справах про адміністративні правопорушення: окремі питання // Право України. — 2001. — № 1. — С. 81.
102. Миронюк Р. Діяльність органів внутрішніх справ з виконання постанов про накладення адміністративного стягнення у вигляді штрафу: порядок та особливості // Право України. — 2001. — № 11. — С. 60.
103. Неумивайченко Н. Припинення трудових правовідносин з державними службовцями // Право України. — 2001. — № 4. — С. 62.
104. Неумивайченко Н. Правила поведінки державних службовців: практичні питання // Право України. — 2001. — № 2. — С. 80.
105. Омельченко Г. Декларирование доходов государственных служащих: порядок и ответственность за его нарушение // Предпринимательство, хозяйство и право. — 1997. — № 2.
106. Опришко В. Державно-правова реформа в Україні: основні напрямки // Право України. — 1998. — № 1.
107. Пахомов І. М. Адміністративне право. — Львів, 1962.
108. Пахомов І. Адміністративна реформа: як її розуміти? (Роздуми над книгою) // Право України. — 2001. — № 3. — С. 144.

109. Піджаренко О. Зброя і ми: Законодавче, нормативне і відомче регулювання відносин, пов'язаних із вогнепальною мисливською, службово-штатною й іншою зброєю та спецзасобами індивідуального захисту. — К., 1998.

110. Подлінев С. Д. Організація управління в адміністративно-політичній сфері України: Навч.-метод, посіб. — Одеса, 1998.

111. Подлінев С. Д. Організація діяльності міліції з здійснення дозвільної системи в умовах формування ринкових відносин в Україні: Навч.-метод, посіб. — Одеса, 1999.

112. Подлінев С. Д. Адміністративна деліктологія: Навч.-метод, посіб. — Одеса, 1999.

113. Порфирьев Б. Н. Государственное управление в чрезвычайных ситуациях. — М., 1991.

114. Педько Ю. Адміністративна юстиція і адміністративна юрисдикція: деякі теоретичні та практичні питання співвідношення // Право України. — 2001. — № 10.

115. Процевський В. Виникнення трудових правовідносин з державними службовцями // Право України. — 2001. — № 11. — С. 75.

116. Перспективи реформування адміністративного права України // Право України. — 1998. — № 9. — С. 3.

117. Производство по делам об административных нарушениях в органах внутренних дел. — К., 1983.

118. Салищева Н. Административный процесс в СССР. — М., 1964.

119. Самсонов В. Н. Административное законодательство: понятие, содержание, реформа. — Х., 191.

120. Севрюгин В. Е. Понятие правонарушения (проступка) по административному законодательству. — М., 1988.

121. Сорокин В. Д. Проблемы административного процесса. — М., 1968.

122. Сорокин В. Д. Административно-процессуальное право. — М., 1972.

123. Стариков Ю. Н. Административный договор: опыт законодательного регулирования в Германии // Государство и право. — 1996. — № 4.

124. Стариков Ю. Н. Государственная служба в Российской Федерации: Теорет.-прав. исслед. — Воронеж, 1996.

125. Стариков Ю. Н. Служебное право: Учебник. — М., 1996.

126. Стефанюк В., Голосніченко І., Михеєнко М. Інститут адміністративної відповідальності юридичних осіб: проблеми теорії та практики // Право України. — 1999. — № 9.

127. Сурілов А. В. Основи загальної теорії держави і права. — Одеса: Одеський університет, 1995.

128. Скрипнюк В. Інститут державних секретарів і перспективи розвитку виконавчої влади в Україні // Право України. — 2001. — № 10.

129. Стахурський М. Адміністративно-процесуальне законодавство потребує оновлення // Право України. — 2001. — М 10.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік, іспит

5. Засоби діагностики успішності навчання – проведення модульної контрольної роботи, усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування. Письмовий контроль у вигляді самостійних письмових робіт, поточного тестування.

Форми контролю	Кількість	Терміни контролю
1. Поточний контроль – фронтальне опитування (усна форма та тестування); – участь в дискусії, – виконання письмових робіт (в тому числі: конспектів з підготовки до практичних занять, рефератів, конспект матеріалів до тем винесених на самостійне опрацювання)	28	На практичних заняттях
2. Підсумковий – залік – іспит	1 1	В період літньої заліково-екзаменаційної сесії В період зимової заліково-екзаменаційної сесії

Оцінювання якості знань студентів, в умовах організації навчального процесу за кредитно-модульною системою здійснюється шляхом поточного, модульного, підсумкового (семестрового) контролю за 100-бальною шкалою оцінювання, за шкалою ECTS та національною шкалою оцінювання.